

cîntării. Vocalele suplimentare măresc expresivitatea versului, scot în evidență anumite cuvinte sau silabe.

Aceluiași cerc de probleme îi este consacrat articolul lui S. V. Șervinski *Accentul logic ca element de versificație*. Elementele de sens nu pot să nu influențeze structura accentologică a versului. Încă Sumarokov arăta că există o legătură între forța accentelor și sens. După cum arată Șervinski, accentele logice conferă silabelor accentuate o intensitate suplimentară. El numește aceste accente «logo-ritmice».

Probleme importante de lingvistică aplicată tratează lucrarea *Încercare de creare a tipologiei fonologice a limbilor înrudite îndeaproape* de M. I. Lekomțeva, D. M. Segal, T. M. Sudnik, Ș. M. Sur.

Tipologia structurală a limbilor înrudite îndeaproape, arată autorii, are de îndeplinit două feluri de sarcini: pe de o parte, ea trebuie să elaboreze indicii formali ai înruderii genetice a limbilor, iar pe de altă parte, ea trebuie să realizeze clasificarea sistemelor de limbi pornind de la noțiunea de tip continuu. Lucrarea de față reprezintă una din primele încercări de a da o asemenea tipologie. Autorii folosesc următoarele caractere distinctive: vocalic-nevocalic, consonantic-neconsonantic, compact-necompact, difuz-nedifuz periferic-neperiferic, continuu-discontinuu, tonalitate diezată-tonalitate simplă, intens-neintens, nazal-nenazal, clar-neclar, sonor-surd, lung-scurt, palatal-nepalatal.

Aplicind metode matematice în studierea limbilor, autorii ajung la o serie de concluzii interesante. Astfel, din articol reiese cu precizie că limbile slovacă, cașubă, cehă au un procent de vocale mai ridicat, iar limbile bielorusă, ucraineană, rusă, bulgară au un procent de vocale mai scăzut.

O deosebită importanță prezintă articolul lui I. A. Melciuk, *Analiza automată a textelor*. Prin analiză, autorul înțelege acea studiere a textului realizată conform unei instrucțiuni, care folosește date dinainte cunoscute despre limba respectivă. Analiza este trecerea de la forma grafică a textului la sensul lui. De analiză se deosebește *cercetarea*, care este studierea textelor cu scopul obținerii unor date necunoscute despre limba acestor texte și al elaborării instrucțiunii pentru analiza lor. Instrucțiunea pentru analiză este algoritm, adică o indicație precisă de executare într-o anumită ordine a unor operații riguros determinate. Lucrarea nu se ocupă de latura semantică a analizei, ci studiază numai raporturile sintactice dintre cuvinte, așa cum proceda Șerba cu cunoscuta propoziție alcătuită din cuvinte create de el. Analiza automată este necesară pentru traducerea automată, pentru dirijarea prin voce a mecanismelor, pentru căutarea informației cu ajutorul mașinilor etc. Lucrarea tratează numai texte scrise. În text se întîlnesc trei tipuri de obiecte: cuvinte, segmente, fraze. Cuvîntul este un semn de punctuație sau un grup de litere cuprins între spații goale sau semne de punctuație. Segmentul este un grup de cuvinte cuprins între semne de punctuație sau conjuncții. Fraza este un grup de segmente cuprins între puncte. Analiza sintactică trebuie să fie precedată de analiza morfologică. Prin analiză morfologică înțelegem analiza cuvintelor separate, fără ajutorul contextului. Analizînd morfologie un cuvînt, îl divizăm în morfe-părți ale cuvîntului, cărora li se atribuie o parte din informație. Morfele se împart în teme și afixe care, la rîndul lor, se împart în prefixe și sufixe. Totalitatea morfelor cărora li se atribuie aceeași informație se numește morfem. Mai departe, autorul expune tehnica analizei sintactice, ilustrînd-o cu exemple numeroase și concludente.

Culegerea se încheie cu articolul *Despre un mod de abordare a tipologiei limbilor slave* de Z. M. Voloșkaia, T. N. Moloșnaia, T. M. Nikolaeva, I. I. Revzin și T. V. Tivian. Autorii consideră că metoda tipologică este cel mai universal și actual mijloc de comparație a limbilor. Metoda tipologică poate fi aplicată chiar și în domeniul limbilor înrudite direct, cum sînt limbile slave. Lucrarea prezintă o nouă metodă de descriere tipologică a limbilor slave, și anume modelarea abstractă a limbii. Acest procedeu este cerut de o necesitate practică: alcătuirea algoritmilor pentru mașinile de tradus. Lucrarea arată calea pentru crearea unui model morfologic, unic, care să poată facilita compararea limbilor înrudite direct. Autorii se limitează la studierea analizei și sintezei substantivelor slave. Se folosesc următoarele noțiuni de bază: morfă, gramemă, imbinare indestructibilă de grameme, tipoformă. *Morfa* este cea mai mică diviziune a unui text, care are un înțeles propriu. *Gramema* este un sens gramatical elementar. *Imbinarea indestructibilă de grameme* este o combinație de grameme care se exprimă în limitele unei singure morfe; niciuna din grameme nu poate fi exprimată izolat (de ex.: *чмолом* gen. m., caz. instr. nr. sing.).

Tipoforma este morfa care exprimă o anumită imbinare indestructibilă de grameme. Autorii folosesc și noțiunea de limbă ideală, adică etalonul cu care este comparată fiecare limbă slavă.